

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Kodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yehezkel

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

חל לאקזי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9132

תרגום אשכנזי

(כז) מינע רעוידענץ ווירד בייא איהנען זיין, איך ווילל איהר גאטט זיין אונד זיא זאללען זיין מיין פאלק. (כח) דאן ווערדען דיא פעלקער ערקעננען, דאס איך דער עוויגע עס בין, דער ישראל הייליגעט, ווען מיין הייליגטהום אויף איממער אונז טער איהנען זיין ווירד.

לח (א) דעס עוויגען וואָרט וואָרד מיר וויא פאלגט:

(ב) ערדענוואָהן! ווענדע דיין אנגעזיכט געגען גוג, נאָך דעם לאַנדע מגוג הין, (געגט) דען פאַרציגליכסטען פֿירשטען איבער משך אונד חובל, אונד ווייזונגען איבער איהן.

(ג) פֿערקינדיגע, זאָ שפּריכט דער הערר, דער עוויגע: איינסט פֿערהענגע איך איבער דיך גוג, פֿאַרציגליכסטען פֿירשטען פֿאַן משך אונד חבל.

(ד) איך סאַע דיך פֿערוועגען, איך כרינגע איינען הצמען אין דייע בעקען, ציעה דיך הינג וועג

יחזקאל לו לח

משכני עליהם והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם: (כח) וידעו הגוים כי אני יהוה מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם:

לח (א) ויהי דבר יהוה אלי לאמר: (ב) בן אדם

שים פניך אל גוג ארץ המגוג נשיא ראש משך ותבל והנבא עליו: (ג) ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל: (ד) ושובבתיך ונתתי חתים בכתפיך והוצאתי אותך

ואח

ואח

ר ש י

לח (ב) אל גוג. כך שם המלך: המגוג. שם האומה כד"א גומר ומגוג (בראשית י'): (ד) ושובבתיך. אעשה אותך שובב אננוויי"שיר בלע"ז כל ההולך בשירות לבו נקרא שובב כמו (ישעיה ב"ז) וילך שובב בדרך לבו: ונחתי חתים בלתיך. דרך חיה להזכירה בחתים שבלתייה לפי שאינה כולה ללכת גם אני אמן בלכך הוהובין ויכר המושך אותך מארצך לנא

ב א ו ר

לח (ב) גוג, כך שם המלך. המגוג, שם האומה כד"א גומר ומגוג (רש"י). נשיא ראש, סמוך על סמוך, וכן מספר מפקד העם, (רד"ק). ולי נראה, כי אינו ענין כפול במלות שונות, אבל ענינו כך: כאשר נראה לקמן מפסיק י"א, לא יבא גוג עליהם למלחמה לכנס את ארצם ולמשול עליה כמו נבוכדנצר ואחרים, אבל רק יבא על עני הפרות לשלול שלל, ואז יהיה מהעמים האלה אשר אינם יושבים תמיד על מקום אחד, אבל ילכו ועוד עם קנינים למקום אשר ימצאו מרעה או ממה להם, ועם כזה לא יסור למשמעת איש אחד, אבל כל משפחה ומשפחה (הקדרע) או איזה משפחות משמענה לקול איש אחד, ובערך אשר תשמענה לו משפחות יותר, תוסיף גם תקפו וגבורתו, ועל הדרך הזה נובל לומר, כי גם ידי משפחות רבות שהינה עם גוג, עד אשר יגבר מכל הנשיאים האחרים, וע"כ קראו הנביא נשיא ראש, כלומר נשיא אשר הוא הראש בין נשיאים אחרים, ונשיא ראש כמו יאז נשיא ורבים נמוכי, וכן תרגמתי. (ד) ושובבתיך, מענין מדוע שזכה העם הזה (ירמיה ס"ה) שהוא גאון כרא, והוא ע"ד ואמק את לב כרעה. ונחתי, כ"כ אוליך

במזק

וְאֶת-כָּל-הַיְלָף סוּסִים וּפָרָשִׁים
לְבָשֵׁי מְכוּזָל כָּלָם קָהַל רַב צְנִיָּה
וּמִגֵּן תְּפִשִׁי חֲרָבוֹת כָּלָם: (ה) פָּרָס
כּוֹשׁ וּפּוֹט אַהֲם כָּלָם מִגֵּן וְכוּבָע:
(ו) גִּמְרֵר וְכָל-אַגְפֵּיהֶּ בֵּית הַתּוֹגְרָמָה
יִרְכָּתִי צָפוֹן וְאֶת-כָּל-אַגְפָּיו
עִמִּים רַבִּים אַהֲדָ: (ז) הַכֵּן וְהַכֵּן
לָךְ אֲתָהּ וְכָל-קָהֳלָךְ הַנִּקְהָלִים
עֲלֶיךָ וְהֵייתָ לָהֶם לְמִשְׁמָר:
(ח) מִיָּמִים רַבִּים תִּפְקַד בְּאַהֲרִית
הַשָּׁנִים תִּבּוֹאוּ אֶל-אַרְצוֹ מְשׁוּבָּת
מִחֶרֶב מִקְבָּצַת מַעֲמִים רַבִּים עַל
הָרִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-הָיוּ לְחֶרֶבָה
תָּמִיד וְהִיא מַעֲמִים הוֹצֵאתָ
וַיֵּשְׁבוּ לְבִטָּח כָּלָם: (ט) וְעֲלִיתָ

כשואה

וועג מיט דיינעם גאנצען העע-
רע, מיט ראָס אונד רייטרייא,
אַללע אין בונטעם אַנצוגע אין
צאהלרײַכער מעיגע, מיט
וועהר אונד שילד, אַללע
שווערדט בעוואַפֿנעט.
(ה) פֿרס כוש אונד פוט מיט
איהנען, אַללע מיט שילד אונד
העלם, (ו) אויך גמר מיט זיי-
נען טרופפען, דאַז הוויז חוגרמה
פֿאַן דען גרענצען דעם נאַר-
דענס, מיט אַללען זיינען ט-זם-
פען, צאהלרײַכע פֿאַלקער-
שאַפֿטען מיט דיר. (ז) דוא
ריסטעסט דיר אונד בערײ-
טעסט דיר פֿאַר, דוא אונד אַל-
לע דיינע שאַרען דיא זך
בייא דיר פֿערואַממעלן, דוא
איבערנימסט דיא אויפֿזיכט
איבער זיא. (ח) לאַנגע צוואַר
ביזט דוא געכוסטערט, אַכער
שפעט ערשט דרינגסט דוא
אין דאַז לאַנד (דעסטען פֿעלק)
דעם שווערדטע ענטקאַממען
אונד אויס פֿיעלען פֿאַלקערן
איינגעוואַממעלט איזט, אויף

דיא בערגע ישראל'ס, דיא לאַנגע וויסטע וואַרען; — אונד נון, זיא אויס דען פֿאַל-
קערן הערפֿאַרגעאַנגען, אונד אַללע רוהיג דאַזעלכסט וואַהנען, (ט) דאַ ציעהעסט דוא
הערצן

ר ש י

על ארץ ישראל: (ו) וכל אגסיה. כל סניניה: (ז) הנון והכּן לך. הנון אוחך
והכּן לך חיל אחרים. הנון הזמן: והיית להם למשמר. דרך המלכים לתת לב על
חיילותיהם היאך ילאו ולהעמיד משמרות שלא ינא משחית על חילו כלילה: (ח) מימים
רבים תפקד. מימים רבים שחטאת לי תפקד עתה לפני לזכור עונותיך להשיב
גמולך ואשיא' באחרית השנים לנא אל ארץ ישראל המשובבת מחרב ששבו יושביה מן הגולה
אשר גלו שם ע"י חרב האויב: אשר היו לחרבה תמיד. זה שנים רבות וסמוך לנואך עליהם
קורו: והיא מעמים הולאה. והיה לך לאום על לב שהיא מעמים הולאה והמוכיאה מן
העמים

ב א ו ר

בחזק כאלו נתתי חכים בלחייך. (ו) למשמר, כדרך הסלכים לתת לב על חיילותיהם, (רש"י).
(ח) חשקך, תרגום יונתן מיומי סגיאין חִמְגִי מְשִׁיחֶךָ, ועד"ו מתורגם אשכנזית, כשובבה,
שרשו שו ב, וחרגמו על פי דעת החכם געזעכנוס, עכטקוואשטן, מקבצת, עם המקובן
מעמים רבים, על הרי ישראל, וישבו, אשר שם ישנו לנעת.

כְּשׂוֹאֵה תְּבוֹא כְּעֵנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ
 תְּהִיָּה אַתָּה וְכָר־אֲנִפֶיךָ וְעַמִּים
 רַבִּים אֹחֲדִי: (י) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
 יְהוִה וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲרֹ
 דְבָרִים עַל־לְבָבְךָ וְהִשְׁבַּת
 מִהִשְׁבַּת רַעְיָה: (יא) וְאָמַרְתָּ
 אֵלֶיךָ עַל־אֶרֶץ פְּרוּזוֹת אֲבוֹת
 הַשְּׂקִטִּים יֹשְׁבֵי לְבַטָּח כֻּלָּם
 יֵשְׁבוּם בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ
 וְדֹלָתִים אֵין לָהֶם: (יב) לִשְׁלַל
 שְׁלָךְ וּלְבֹז בֹּז לְהָשִׁיב יָדְךָ עַל־
 חֲרֻבוֹת נוֹשְׁבוֹת וְאֶל־עַם מְאֹסָף
 מִגּוֹיִם עֹשֶׂה מְקַנָּה וְהִנֵּי יֹשְׁבֵי עַל־
 טַבּוֹר הָאָרֶץ: (יג) שְׁבֹא וְדָדִן וְסַחְרֵי

העראו, קעממסט וויא איין שטורם איינהער, וויא איינע וואלקע דאן לאנד צו אומהיל- לען, אלא ווירסט דוא ער- שיינען מיט דיינעם נאנצען העעריע אינד דען פיעלען פאל- קערן מיט דיר. (י) זא שפרייט דער הערר, דער אללמע- טיגע: אן יענעם טאנע קאמ- מען אנשלאגע דיר אין דען זין, דוא הענעסט ארגליסט. (יא) דוא ווירסט זאנען: דאהין ציעהען ווילל איך, גענען דאן אפענע לאנד, ווילל הער- אנקאממען איבער יענע רוה- גען זארגלאזען בעוואהנער, אללע וואהנען זיא אהנע מוי- ער, אונד האבען ווערער ריי געל נאך טהארע. (יב) אום בי טע צו מאכען אונד צו פליג- דערן, ווירסט דוא דיינע מאכט וויערעהאלט אנווענדען, גע- גען דיא (כון) בעוואהנטען ריי-

חדשיש אינען, אונד גענען איין פאלק ערשט אויס דען פאלקערן געזאממעלט, דאן פיעהצויכט אונד אנדערע געווערבע טרייבענד, אין איינעם ווינקעל דער ערדע וואהנט. (יג) שבא, דדן, דיא

ר ש י

העמים לא יעזננה בידך: (ט) כשואה. כחך המנסה את הארץ. שואה ברואי"נה כלע"ן: (י) יעלו דברים. יסקון הרהורין מחשבת רעה להלחם כנגדי: (יא) על ארץ פרוזת. יושבי כפרים מאין חומה שבוטחים במעוז' ואינם יראים להאבק אל ערי מנזר. פרוזת כמו מערי הפרוי מאין חומה: אנוא. אל השוקטים ואראה מה הוא מנטחם: (יב) להשיב ידך על חרבות נוסבות. להחזיח שנית את הערים שהיו חרבות עד הנה ועכשיו נחישנו: ואל עם מאוסף. מעמים העושים עתה מקנ' וקנין: על טבור הארץ. על גובה וחוק הארץ נטבור זה שהוא אשנעי

ב א ו ר

(ט) בשואה, נראה כי ההוראה היסודית נשרש שזה הוא הומיה ורעש, כמו, כשאין מים כניריל ישאין (ישעי' י"ז י"ג) וממנה נסמעה הוראת החמיון, אשר תולד עת ישמע קול רעש גדול, והוראת חרבן ושממה אשר לרוב נהיו אחרי מקרות כאלה, ופה ענינו כפירוש הראשונה, ועל הדרך הזה חרנמו גם השנעים. (יא) אנוא השוקקים, אנוא על השוקטים. (יב) יושבי על טבור כמו יושבי על מדין והולכי על דרך, ונראה לפרש פה טבור כמו המפרשים שיאמרו שהוא כמו

יחזקאל לח

תְּרַשִׁישׁ וּכְל־כְּפִירִיהָ יֹאמְרוּ לָךְ
הַלְשַׁלְל שְׁלַל אֶתְהָ בֵּא הַהֲלָבוּ
בְּזו הַקְהֵלֶת קְהֵלָךְ לְשֵׁאת וּכְסָף
וְזָהָב לְקַחֶת מִקְנֵה וּקְנִין לְשַׁלֵּל
שְׁלַל גָּדוֹל: (יז) לִכֵּן הִנָּבֵא בְךָ
אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוָה הֲלוֹא בַיּוֹם הַהוּא בְּשַׁבַּת
עַמֵּי יִשְׂרָאֵל לְבַטַּח תִּדְרַע: (יח) וּבֵאת
מִמְקוֹמָךְ מִיִּרְכַּתִּי צִפּוֹן אֶתְהָ
וְעַמִּים רַבִּים אֶתְךָ רִכְבֵּי סוּסִים
כָּלֵם קָהֵל גָּדוֹל וְחֵיל רַב:
(יט) וְעָבִית עַל־עַמֵּי יִשְׂרָאֵל כְּעַנְן
לְכַסּוֹת הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
תִּהְיֶה וְהִבִּיאוּתִיךָ עַל־אֶרֶץ לְמַעַן
דַּעַת הַגּוֹיִם אֲרֵתִי בְּהִקְדָּשִׁי בְךָ
לְעִינֵיהֶם גֹּג: (יז) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי

תרגום אשכנזי קיא

דיא קויפלייטע פֿאַן תרשיש
אונד אללע זיינע מאַכטיגען,
ווערדען דיר דאַן פֿראַגען:
ציעהעסט דוא היין אום צופליין
דערן? האַסט דוא דיינע שאַט
רען נור דאַרום פֿערוואַמעלט
אום בייטע צו מאַכען? אום
זילכער אונד גאַלד ווענצופֿיהן.
רען, צו רויבען איהרע העער
דען אונד איהר אייגענטהום,
אונד אום גראַסע בייטע צו
מאַכען? (יז) פֿראַגע צייהע אל
זאָ, ערדענוואָהן! אונד זאָנע
פֿאַן גונ, זאָ שפּריכט דער
הערר, דער עוויגע: פֿירוואַהר
אין יענער צייט, וואָ מיין פֿאַלק
ישראל וויערדער זיכער וואָהנט,
זאָלסט דוא מיך קעננען לערן
נען. (יח) דוא קאַממסט אום
דיינער וואָהנשטאַטטע פֿאַן
דען גרענצען דעם גאַרדענס,
דוא אונד דיא פֿיעלען פֿאַלקער
וועלכע מיט דיר זונד, אללע
צו פֿעֿרדע, צוואַמען איין
גראַסער פֿעראַיין, איין צאַהל.
רייכעס העער. (יט) זאָ ציע

העסט דוא גענען מיין פֿאַלק ישראל העראַן, וויא איינע וואַלקע, דאַן לאַנד צו אומהיללען,
דעם נעשיעהעט ערשט אין שפּעטען צייטען, דאָך לאַסטע איך דיר ציעהען גענען מיין
לאַנד, דאַמיט דיא פֿאַלקער מיך קעננען לערנען, ווען איך פֿאַר איהרען אוינען דורך דיר
גונ געהייליגט ווערדע. (יז) פֿעֿרנער שפּריכט דער הערר, דער עוויגע, אַלזאָ:
דוא

ר ש י

אמלעי של אדם ומשופע מכל כדדיו: (יג) וכל כפיריה. סוחריה חריפין שנה ברנילין ללאת
ולאזו ככפירים בכל המדינות ויודעין איהו מקום העושב: יאמרו לך הלשיליל שלל אתה. בלומר
מי הניד לך את מקום העושב הידעת כי הארץ מלאה שלל ונו אתה הולך ואס נאמת תמלא
הן עתק: (יד) תדע. ת"י תדע פורענות גבורתי בלומר תדע וחכיר מי הוא מעו' ומנעס:
האתה

ב א ו ד

כמו מקצוע. (יג) כפיריה, על דרך שאלה, גדולה ותקיפה, וכן: כפיר גויס נדמית
(לעיל ל"ג) (רד"ק), והנניח לא הניד לנו הטעם למה שאלו כן, וכפי הנראה שאלו כן לדעת
הילכו עמם לקנות מאזם השנויים וכדומה, נאשר היה גימ'ס ההס. (יד) הדע, ת"י:
תדע

דיא ביזט יענער פאן דעם איד
פערקינדעטע, שאן אין פרי-
הערן צייטען - דורך מיינע
דיענער דיא פראפעטען אין
ישאל, דיא דאמאהלס אויף
יאהרע הין פראפעציהע-
טען, - דאס איד דיר גענען
דיא העראנפיהרען וועררע.
(יח) אן יענעם טאנע דאן,
צור צייט וואן ניג אין דאן לאנד
ישאל קאמט, שפריכט דער
הער, דער עוויגע, ווירד
מיין העפטיגער גרים אין מיר
זיך ערהעכען. (יט) אין מיינעם
אייער, אין דער גלוטה מיי-
נעם צארנעם, פעהרענע אין
עס, דאס אן יענעם טאנע,
אינע גראסע ערשיטטערונג
קאממען זאלל אים לאנדע
ישאל. (כ) עס זאללען ער-
בעבען פאר מיר דיא פישע
דעם מעערעם, אונד דאזגע-
פליענעל דעם היממעלס, דאן
געווילד דעם פעהלרעם, אללעם
געווירם דאן אויף דער ערדע

יהוה האתה הוא אשר דברתי
בימים קדמונים ביד עבדי נביאי
ישאל הנבאים בימים ההם שנים
להביא אתה עליהם: (יח) והיה
ביום ההוא ביום בוא גוג על-
אדמת ישראל נאם אדני יהוה
תעכה חמתי באפי: (יט) ובקנאתי
באש עברתי דברתי אסלאו
ביום ההוא יהיה רעש גדול על
אדמת ישראל: (כ) ורעשו משני
דגי הים ועוף השמים וחיית השדה
וכל הרמש הרמש על האדמה
וכל האדם אשר על פני האדמה
ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות
וכל חומה לארץ תפול:

וקראתי

קריעכט, זא וויא יעדער מענש אויף דער אבערפלאכע דער ערדע; געבוירגע וועררען
בערשטען, טהירמע וועררען צוזאמען שטירצען, אונד יעדעס מויערווערק ווירד הינוגי-
קען

ר ש י

(יז) האתה הוא - באופן הומים יאמ' הקב"ה האתה הוא אותו אשר דברתי בימים קדמונים
ביד עבדי נביאי ישאל כנון יחזקאל וזכריה (י"ד) שאף הוא מתנבא על מלחמות גוג ומונוג
ואספתי את כל הגוים וגו'. ורבותינו אמרו אלדד ומידד הם נתנבאו עליו וזהו שנים האמור
כאן אל תקרי שנים אלא שנים כפתי"ח שני נביאים נתנבאו נבואה אחת בפרק אחד (אבל
לא בסגנון אחד): (יח) וסיה ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל וגו':
(יט) רעש גדול - על ידי קולות ורעמים כמו שהיא אומר: (כ) ונפלו המדרגות - אני שמעתי
שהם סלעים הזקופים ותלויים ונראים כנופלים - ואני אומר הם תלי מגדלים שזופרים
סניב וזרקים העפר נאלצ להנביה סתל ועשו מדרגות מדרגות אשקלונ"ג בלע"ז כדי
שיעמוד

ב א ו ר

מדע סודעות נבורת, ועל סדרך הוה חרגמו גם השנעים, וכן חרגמתי. (יז) האתה הוא
ה"א הקריאה, כלומר אמת נכון הדבר כי אתה המלך אשר עליו נבאו הנביאים לפני שנים
קדמוניות. שנים, כאן לפני שנים. (כ) המדרגות, י"ג דעו"ז שונות כמוכן המלה הזאת;
רש"י

יחזקאל לח לט

(כא) וקראתי עליו לכל-הרי הרב
נאם אדני יהוה הרב איש באחיו
תהיה: (כב) ונשפתי אתו בדבר
ובדם וגשם שוטף ואבני אבן
איש וגפרית אמטיר עליו ועל-
אגפיו ועל-עמיו רבים אשר
אתו: (כג) והתנדלתי והתקדשתי
ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו
כי-אני יהוה:

לט (א) ואתה בן-אדם הנבא על-
גוג ואמרת כה אמר אדני
יהוה הנני אליה גוג נשיא ראש
משך ותבול: (ב) ושבתיה

וששחית

חרגום אשכנוי קיב
קעו אויף דיא ערדע. (כא) דאן
רופע איך וידער איהו, אויף
אללען מיינען בערגען דאן
שוועררט הערבייא, שפריכט
דער הערר, דער עוויגע, איי.
נעם יערען שווערמ זאלל גע.
גען זיינען אייגענען ברודער
געציקט זיין. (כב) מיט פעסט
אונד מיט בלוט פאללציעהע
איך מיין אורטהייל אן איהם,
רעגענג ססע, האגעל שטיינע,
פייער אונד שוועעל ויילל איך
העראכשטראמען לאססען
אויף איהו, אויף זיין העער
אונד אויף דיא פיעלען פאל-
קער, דיא מיט איהם זינד.
(כג) זא ווערדע איך פעהרער-
ליכט, געהייליגעט, אונד אני
ערקאנגט, פאר דען אויגען
פיעלער פאלקער, דאס זיא
ערקעננען, דאס איך דער עווי-
גע בון.

לט (א) אונד נון ערדענוואהן, וויזואגע נאך אויף גוג, זאגע געהמליך, זיא
שפריכט דער הערר, דער עוויגע: איינסט פעהרענגע איך איבער
דיך גוג, דען פארציגליכסטען פירשטען פאן משך אונד הבל. (ב) איך מאכע דך פערוועגען,
פיה-

ר ש י

שיעמוד העפר ולאח' שנכנש יפה נוטלים המלכנים מעמדי המדרגה: (כא) וקראתי עליו
לכל הרי. לבא חרב בהם עליו. וקראתי וזימנתי ומה הוא חרב שזקר' עליו חרנס של עכמס
חרב איש באחיו: (כב) ואבני אלגביש. אבני ברד המזירות באבנים טובות שזאס גביש כענין
שנא' (איוב כ"ט) ראמות וגביש ורבותינו אמרו אל גב איש אבני ברד שהתחילו לירד על מזרים ועמדו
באור על גב האיש משה שהתפלל שלא ירדו כענין שנ' (שמות ה') לא נחך ארצה לא הגיע לארץ:

ב א ו ר

רש"י הביא פירוש, שהם סלעים הזקופים ומלוויים וכראים נוטלים (וכאזר הכנתי מתרגום
השנעים פירש בן על פיהם), ולי נראה דעת יונתן מגדליא, כי באדרגות יעלה עליהם,
והחכם דעטמוחוד הביא עוד פירוש אחר ובה דבר: הנה ספרו לנו כותבי המסעוד, יש בארזה
ארנות ונפרט בארץ ישראל בהרבה כרמים שהם על ההרים כמו מעלות, אשר הם מחזקים
ונחמרים מתחתיהם כאבני קיר (אוגטערהויערטע טטופען) לעכנ שלא ישטוף הגשם מעט
העפר אשר עליהם, ואולי יחשוב הנביא על המדרגות האלה. (כב) אלגביש, מבואר לציל
(י"ג י"א).

לט (ב) ושבתיה, כנר מפורש בפרשה שלפניה; ואולי נמשך אל הפעל הזה הוראת הפראות
עד"ז, ידוע כי הוראת השאש הזה נישא דבר אל מקומו הראשון אשר מאס נעתק,
וידוע